

Megjelenik minden hó 1-én és 15-en.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző penztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyedévre 2 K. Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadóhivatalban.	Szerkesztőség: VII., Csengery-utca 25. sz. II. 19. A lap szellemi részét illető közle- mények a szerkesztőséghez cim- zendők.	Kiadóhivatal: VII., Vörösmarty-utca 17. sz. Minden pénzbeli küldemények, hír- detések, felszólamlások a kiadóhi- vatalhoz intézendők.
---	---	---

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Az ipartestületek országos gyűlése.

Tudvalevő dolog, hogy ez évi október havában a hazai ipartestületek Nagyváradon tartják meg országos értekezletüket, természetesen a rég ismert napirenddel, a rég elfogadott program szerint.

És ez jellemzi ezt az egész mozgalmat félreérthetetlenül. Mert, hogy ez intézmény megszületett egyáltalában, ennek oka eleintén nem lehetett más, mint az, hogy ezáltal az iparosvilág részére is parlamentet szervezzenek, hisz a nagy parlamentben úgy sincsen képviselőnk sohasem. Ez időszerint például egyetlen egy gyáros a törvényhozás tagja és annak is a kormányval kötött szállítási szerződéseit föl kellett bontania, csak azért, hogy összeférhetetlenségbe ne jöjjön és hogy tehát mandátumáról lemondania ne legyen kénytelen. Jellemzi pedig az is, hogy a legelső értekezlet napirendjére kitűzött legfőbb tárgy akkor is már az ipartörvény módosítása volt, azon törvény módosítása, mely akkor az 1887. még csak három éves volt. Lehet, hogy akkor a törvény eléggé kipróbálva még nem is lévén, ezen tárgy napirendre kitűzése csak az iparosok parlamentjének földiszítésére szolgált és ime, mily nagy fontosságúnak nőtte ki magát azóta. Bizony módosítani kellett volna ezen ipartörvényt már a legelső alkalommal és azóta minél előbb;

hisz a szabad ipar azóta tönkre tett egy egész társadalmi osztályt: a kisiparosok osztályát.

No de most, ezen országos gyűlés alkalmából végre csak rászánják magukat a felsőbb körök arra, hogy a mi még megmenthető a kisiparosok osztályában, azt halasztás nélkül meg fogják menteni. Hiszen tévedésben nem maradhat már senki, aki tényleg a nép szavát Isten szavának akarja elismerni. A testületek által beadott indítványok elolvasása után összeszorul az ember szive ezen jajkiáltások hallatára. Egyetlenegy ipartestület se nincs, melynek vezetői nem ostromolnák a szabad ipar védgátjait és segítségért nem kiáltanának a kontárok és a nagy tőke vagy legalább a kereskedői leleményesség által okozott és még okozandó nagy pusztításai ellen. És ezen ipartestületek közül csak kevés van, melyek mérsékletesen és keveset követelnének; a legtöbbje tabula rászát szeretne csinálni az iparszahadsággal az egész vonalon. Abból látszik, hogy az egész dolog mégsem tiszta önzés és elfogultság! A céhrendszer utáni vágy valami elemi erőként mindig jobban-jobban előtör még oly emberek lelkéből is, akik már a jelenlegi társadalmi rendszer alatt nőttek fel és az előbbeni ipari rendről csak azt tudják, hogy akármelyik iparágban az üzöje azelőtt jobb anyagi és aránylag független társadalmi viszonyban élhetett. A kisipar védelme

Figyelem! Figyelmeztetjük a t. tagtársakat, hogy bevásárlásaikat közvetlen a rak-tárnál, naponta délelőtt 8—12-ig, délután 3—6-ig eszközölhetik. A szövetkezetnek azon t. tagjai pedig, akik üzletrészeik befizetésével hátralékban vannak felhivatnak arra, hogy azokat az előirt részletekben most már annál is inkább fizessék be, mert a „Központi hitelszövetkezet“ utasítása szerint szigorúan kell eljárunk.

Az igazgatóság.

zése tehát nem maradhat el tovább, hiszen egy, még ez idő szerint önálló osztály nagy tömegét nem lehet továbbra is proletárokká tenni egy kapzsi kisebbség tehetetlen és kiméletnélküli pézvágya javára. Ezt lássák be végre, valahára a felsőbb körök és az iparügy hivatott vezetői!

Hisz láthatják, sőt lelkesülhetnek is érte, mert közgazdasági iróink egyike másika már foglalkoznak is a kérdéssel. Köztük nem kisebb ember, mint dr. Vas Béla, oly annyira kisiparos ember szája ize szerint fejtegeti e témát, hogy kedvünk volna őt rögtön vezérséggel megkínálni: annál is inkább, mert szerintünk kisiparosoknak vezére nem létezik, miután az iparosság jelenlegi vezérei mind a korlátlan szabad ipar elvét vallják így tehát a nagyipar szolgálatában állanak mondván: hogy a kisipar a mostani technika eszközei miatt és a tömeges termelés miatt nem tud boldogulni, hanem annak üzöi ma-holnap kénytelenek lesznek a nagyipar szolgálatába állni. Hisz ezt hallottuk hangoztatni egy nemrég lelépett kereskedelmi miniszterünktől!

De álljon itt dr. Vas Béla fejtegetésének reánk tartozó része szószerint:

„Szinte csodálatos az, ami az individualizmus eszméjével és fejlődés során történt.

Amikor Smith az individualizmus eszméjét kiformalta és rendszerbe öntve az emberiségnek mint egy új megváltást kihirdette, abban a tiszta meggyőződésben élt, hogy az úgy fog az emberiség véérébe átmenni, mint ahogy ő benne élt s az emberiség boldog lesz. Fölszabadul a megkötött föld. Szabad lesz a munka és tőke. Szabad az egyén. Sem a földesur botja, sem a vámok és céhek, semmiféle középkori békók nem fogják többé akadályozni az embert, hogy önérdékét, egyéniségét érvényesíthesse. Minden regulátorát a törvényes „rend“-nek pótolni és helyettesíteni fogja a szabad verseny. Ez fogja az embert a legintenzívebb munkára serkenteni, ez fogja az ellentéteket kiegyenlíteni s az egyensúlyt az összeütköző érdekek nagy küzdelmében fenntartani. Csupán csak ez lesz az egyéniség nagy irányítója. Különben semmi sem fogja az individuumot a tökéletesedés útjában gátolni. Individualizmus lesz az emberiség nagy mozgó ereje.

Mindent összevéve: Határozottan megállapítható, hogy az individualizmus fogalma s a reáépített rendszer úgy, amint Smith fejében kialakult, végcéljának az egyéniség lehető legtökéletesebb kifejezését tekintette, a teljes gazdasági szabadság, a szabad verseny segélyével.

S mi lett mindebből!

A jobbágyság ugyan eltűnt, de létrejött a mezein apszámosok egyre nagyobbodó, nyomorgó

hada. Megszüntek a céhek és ledültek a vámsorompók is; addig soha nem is álmodott technikai módok, közlekedési eszközök állanak a termelés és forgalom rendelkezésére — és mégis elpusztult a kisipar, ezrekre menő önálló individuum lett proletárrá és százezrekre rugó tömegek lelkében lobog az elkeseredés. gyűlölet és bosszulángja ez ellen a társadalmi rendszer ellen, amely mellét verve hirdeti, hogy az egyéniség szabadsága az alapelve, de őket mégis rabszolgákká tette. A szabad verseny fennáll ugyan, de nem azért, hogy — amint Smith remelte — az önérdék szülte disharmoniába harmoniát hozzon, hanem, hogy az erőset a gyöngék letiprásában segítse; azt, akinek anyagi ereje nincs, a tehetetlenség sziklájához láncolja; akinek mindene van, a legmerészebb szárnyalásra, uralomra juttassa.

Igy öltött testet az individualizmus nagy eszméje s bizony nagy kérdés, ha tudta volna Smith, hogy a valóság ilyen torzalakja lesz az ő eszméjének, világga bocsájtotta volna-e azt?“

Nos hát mit szólnak kisiparos társaink ezen tudományos alapon kifejtett nézeteihez egy diplomás embernek, aki végre feltárja a szabad verseny káros hatását minden kis existenciára nézve?

Azt hisszük csak örömmel kell üdvözölnünk, mert kezdik belátni, hogy a mostani rendszer nem tarthat már sokáig, ha csak azt nem akarják, hogy a kis iparosok még most békés tömege proletárokká válva, karöltve a szociálistákkal — kezdjék a mostani társadalmi rend földülését. Akár mi is lesz a következménye, mert ez elkeseredés mindenre viheti az embert, pláne azon embert, aki tudja, hogy ez valaha máskép volt és hogy ez egy kis belátással a felsőbb körök részéről ismét máskép lehetne. Adják meg a még most önálló kisiparosoknak jogait és védjék meg existenciájukat a tőke és a kereskedői leleményesség túlkapásaitól és a kisiparos osztály tovább fogja helyét betölteni a társadalmi rend egészében, mint a hazának hasznos polgára és az államnak erős oszlopa.

Minderre lesz most alkalom az iparosok országos gyűlésén és azután, amikor az ott hangoztatott kívánságok teljesítéséről lesz szó. Eddig hatodszor mennek el a kisiparosok is országos értekezletre és addig jó lesz a mig elfognak menni oda; de attól félünk, hogy elvesztik türelmüket és a folytonos sikertelenség el fogja őket keseríteni annyira, hogy mindenhová inkább, de ipartestületi nagygyűlésekre nem fognak elmenni többé.

Tudjuk, hogy az országos nagy ülések nincsenek abban a helyzetben, hogy törvényeket alkot-
sanak, vagy meglevő törvények módosítását eszközö-
zöljék, de az intenzív utánjárás és áldozatkész oda-

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

adó törekvést nem veszik magukra vezéreinknek sem egyike, sem másika. Ha az értekezletek lezajlottak, ha a beszédek elhangzottak, akkor senki sem érvényesíti befolyását, senki sem veti latba, egyéni súlyát a kisipar érdekében. Az elintézés a mindenkori kereskedelmi miniszterre bízatik, aki maga is, az értekezleten résztvett, képviselője is mindent megígér és tenni nem tesz semmitsem. 18 év óta nem kaptunk mást, mint ígéreteket, de az a megnyugtatónk sem volt eddig, hogy a törvényhozás előtt valaki is kérdést intézett volna a miniszterhez aziránt, hogy a kisiparosok kívánságait legalább komolyan veszik-e? hogy hajlandó-e egyáltalában az ipartörvény módosítását tényleg keresztülvinni vagy sem?

Ilyen körülmények között ne csodálkozzanak vezéreink a fölött, hogy a kisiparosság komédiának kezdi tekinteni az egész értekezleti rendszert és kagagni kezdenek a magas nivón mozgó iparosok parlamentjének gyermekjátéka fölött.

Joszt Péter.

Egyről-másról.

Ünnep. — Vasárnapi munkaszünet. — A segédek szervezkedése.

Szeptember 19-én történelmünk egy nagy alakjának 100. születés napját ünnepeltük. Az ünnepről nekrológot írni nem a mi dolgunk. Van azonban ezen magasztos ünnepségnek olyan mozzanata, mely bennünket közelről érdekel. Ezen mozzanat az, mely reményt ad a jövőben és keserűséget a jelenben. Mert mit láttunk szeptember 19-én? Szaktársaink kivétel nélkül, még azok is, kik rendes körülmények között a törvényt is fumigálják — zárva tartották üzleteiket. Ez annyit jelent, hogy mégis csak van lelkesedés és az ez szülte erkölcsi erő szaktársainkban. Mert őszintén szólva olvastam én már lelkesebb hangú felhívást is valamely szép és jó keresztül vitelére, de sajnos, akkor az süket fülekre talált. Fényes bizonyítéka ez azon örvendetes ténynek, hogy itt minden szaktársunk egyedül lelke sugallatát követte és nem csak a felhívás bombasztikus tartalmának hódolt. Látva ezt, a kicsapongásig szeretnék ujjongani, hogy ime a főváros fodrászai mégis csak érzékkel bírnak a szép és nemes iránt. Van még mi őket egygyé hozza és remélhetőleg egyben is tartja. Kétszeresen örülhetünk annak, hogy éppen a szabadság lánglelkű apostolának ünnepe volt az, melyben szaktársaink megmutatták, hogy igenis mi még tudunk lelkesedni. De eljutottam azon ponthoz, hol kicsapongó jókedvemet a keserűség váltja fel.

Midőn történelmünk ünnepelt nagy alakja a népek és különösen hazája népének szabadságáért egész életét feláldozta és nemzetét szabaddá tette ő ezt úgy gondolta, hogy nemzete ne csak politikailag, de gazdaságilag is szabad legyen. Vajjon midőn mi a szabadság apostolát ünnepeltük eszünkbe jutott-e, hogy gazdaságilag nem csak hogy szabadok nem vagyunk, de még csak egy lépést sem tettünk az irányban, hogy gazdasági életünket az anyagi gondok bélyeitől felszabadítsuk. Vagy szaktársaink azt várják talán, hogy közöttünk is egy bölcs és apostol szülessen, kinek varázsszava egyszerre kirántja iparunkat a gazdasági pangás kátyujából? Ma már nem olyan kort érünk. Ma már min-

denki önmagának cselekszik és aki nem teszi az sajnos elpusztul. De van azért egy röpke mondat, mely egész életet foglal magában és amelyet olyan sokszor hangoztatunk csak azért, hogy fülünk mellett elcsuszszon és mi meg ne halljuk.

»Egy mindnyájunkért, mindnyájan egyért« ezen ismerős mondat az, mely elválasztja az önző egyént a minden ember cselekvésének fogalmától. Cselekednünk, dolgoznunk kell önmagunkért és mindnyájunkért. Az idők jele az is, hogy mindig elsősorban önmagunkat és azután csak mindnyájunkat mondjuk. Ha nem tenném guny tárgya volnék és mert teszem kétségtelenül az önzetlenség rovására esik. Ez azaz ugynevezett királyi hazugság, melynél Carlyle szerint a koldus igazság sokkal fenségesebb.

Ha tehát önmagunkat nem akarjuk becsapni, úgy minden szaktársnak kötelessége iparunk jóvoltáért dolgozni és cselekedni. Ha ezt mind megtesszük, amit a szeptember 19-iki ünnep után méltán elvárhatunk, akkor előáll az az áhitott szolidaritás, mely aztán az egyedüli objektum a gazdasági jólét és szabadság megteremtésére.

*

Az elmúlt nyárról, mint olyanról, mely ránk nézve különbözik a többitől, egy pár szóval megemlékszem. Nem mintha valami különös metrologiai megfigyelést tettem volna, de még csak iparunk életében sem történt valami nagy rázkódítás, hanem mint jellemző tény hozom fel azt, hogy a Lipót- és belvárosi szaktársak abban állapodtak meg, hogy a nyáron át még ma sem tudom mikortól-meddig üzleteiket déli 12 órakor zárják. Mikortól-meddig azért hangsúlyozom, mert én is a megállapodottak közé tartozom és én is aláírtam egy ívet, ahol több szaktársam nevét láttam és hogy vasárnap 12 órakor zárom üzletemet.

Nem akarok Jollakotti és Éhesi urak viselt dolgaival foglalkozni, azt elvégezte szaklapunk annak idején. De az a határozatlanság, melylyel az aláírást gyűjtőn kívül az ívet mindnyájan aláírtuk, többeket és köztük engem is olyan kellemetlen helyzetbe sodort, melyre alább rátérek és mely büszkeséggel tölti el lelkemet. Jövőre nézve akarom itt hangoztatni, hogy egy erkölcsi alapon létrejött megállapodásnál körülményesen meg kell határozni azon kötelességeket, melyeket a megállapodás egyesekre ró. Természetesen senkit sem lehet kényszeríteni arra, hogy üzletét a törvényes záróra előtt csukja. De azok, kik anyagi kár nélkül ezt megtehetik, igenis tegyék meg, de olyan formában, hogy semmi féle utóhatása ne legyen. Érttem ez alatt, hogy tisztában legyenek cselekedeteik felől és szigoruan tartsák be aláírásukkal elvállalt kötelezettségüket.

Miként a zord északi sark félvad lakói hosszú éjszaka után a sötétséget áttörő napsugara, úgy szeretném én is tele torokkal oda kiáltani a világnak: „virrad már!” Egy körlevél akadt kezembe, melyben segéd-szaktársainkat szervezkedésre hívják föl. Ez nem új, ez már sokszor megtörtént. Ami fényt és viláosságot derít a mozgalomra az a körlevél tartalmában tündöklök. Becsületszavamra kijelentem, hogy az ön képző körben megindult mozgalmat, mely új irányt, felfogás és szakmabeli fejlesztést, de különösen a kontárok ellen küzdelmet tűzte ki célul, minden erőmből támogatom. Körülből így szól a körlevél. És amint értesültem segéd szaktársaink tömegesen írják alá ezen körlevelet.

Új irány, új felfogás. Vajha mind megértenék ezen rövid szócskákban rejlő igazságot! Vajha tudtára ébrednének annak, hogy egyedül az ő összetartásukban van letéve iparunk becsülete, élete! De nem is kell a sorok között olvasnunk, azt hiszem lesznek annyira öntudatos munkások,

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nal kaphatók.

hogy tudják mit cselekszenek és el is vállalják érte a felelősséget. Mert manapság felelősséggel jár mindenféle új irányzatu mozgalom. Nagy önmegtágadás szükségeltetik, hogy rá ne süssék az emberre a felforgató bélyegét. Pedig nem is kell ahhoz felforgatónak lenni, ha a segéd munkás megköveteli a munkaidő szabályozását, a borra való rendszer eltörlését és még több ehhez hasonló régi rossz szokást, mely a mai fodrász segéd tekintélyét aláássa. Nagyon régi keletű az a tudat, hogy reformra szorul segédszaktársaink belélete. Mert kívülről, ugyan fellépésével és megjelenésével tud tekintélyt szerezni, de az a viszony, mely az általa szolgált közönség és a munkaadójával szemben a mai formában fenn áll, határozottan reformálásra szorul. Ezen reformot azonban csakis úgy lehet keresztül vinni, ha kivétel nélkül mindannyian a szervezkedés zászlaja alá sorakoznak. Ha egy is hiányzik az már renegát és olyan bánásmódot érdemel. A munkaadóktól támogatást várnak. Azt hiszem nem csalódom, ha mindnyájunk nevében mondom, ott leszünk. A mi a munkást a munkaadótól elidegeníti, az a bérharc. Köztünk bérharcról szó sem lehet. Egyenlők a mi panaszaink, egyenlők érdekeink és vajon van-e hatalom, mi bennünket feltartóztathat, ha vállvetve közösen haladunk kitűzött célunk felé?

Segédszaktársainknak egy kis töredéke éppen az elmúlt nyáron megmutatta, hogy összetartással keresztülvizsi szándékát. A dolog úgy történt, hogy mint már fenn említettem ma sem tudom, meddigre kötelező a 12 órai zárásra adtam aláírásom. Collegáimmal alaptalan aggodalomból abban állapotunk meg, hogy miután augusztusban az üzletek is tovább vannak nyitva, mi is tovább dolgozunk, ha lesz mit. Ugy sem volt; tehát komótosan zárhattunk volna, de oh fatum épp abban a pillanatban jön egy csomó segéd szaktársam és zajosan követeli, hogy zárjam be üzletemet. Én természetesen a legnagyobb készséggel teljesítettem kívánságukat. De tekintsék ezt diadalnak, vagy bárminek én kapot emelek előttük, mert láttam, hogy összetartanak és kitűzött célukat minden áron elérni igyekeznek. Dehogy haragudtam rájuk, sőt külön-külön szerettem volna megölelni őket, mert láttam, hogy végre tudatára ébredtek ama szent igazságnak, hogy egyesülésben, vagyis összetartásban rejlik az erő.

Előre szaktársaim, a siker kísérje lépteiteket, tartsatok össze és akkor megtanuljátok munkátok értékét becsülni.

Duschinszky Emil.

Manieure. Kézápolás.

(Németből szabadon átdolgozta: Brudermann Adolf.)

Ne áltassuk magunkat. Fodrászaink megélhetése napról-napra nehezebb, küzdelmesebb lesz. A rettenetes konkurrencia, mely legkivált Budapesten dühöng, lassan, de biztosan a legjobb erőket is felemészti, romlásba viszi. Megdöbbentő az, ha meggondondolják, hogy mennyit nyirbáltak a szegény fodrászok amúgy is szűk hatáskörén. Nem is olyan régen a fodrász még mint orvos működhett. — Most! mikor nehezebb a megélhetés, a humanizmus nevében, megfosztották minden valamire való jövedelmező mellékeresetétől. Fogat huzni nem szabad. Éret vágni? Isten ments! Köpölyözni? főben járó bűn. — Csak borotválni és haját vágni. De hagyján, ha a közönség csak megelégednék evvel. De mi mindent nem kívánnak manapság ezen alapjában véve egyszerű művelethez. A legszerényebb vendég

például megelégek, ha Shampooinggal mossák, brillantinnal kenik, lehetőleg kifogástalan bajuszkötővel ellátják és Roykopedróval kipedrik. No aztán 3—4 napi és ugyan annyi viclap. Nem vagyok fodrász és így minden elfogultság nélkül mondhatom, hogy a fodrász, ha a közönség mindég növekedő igényeit kiakarja elégíteni, ilyen manipulációra okvetlenül ráfizet. — ez az oka, hogy a fodrász aztán kénytelen iparába vágó áruk elárusításával foglalkozni, hogy megélhetését némileg ily módon biztosíthassa.

Ily gondolatokkal voltam eltelve, mikor egy előkelő német folyóiratban a fodrász ipar egy újabb mellékágáról a manikur-ról (körömápolásról) egy értekezést olvastam. Érdeklődtem az ügy iránt és meggyőződtem, hogy ezen mellék iparág itt tudtommal egyik kerepesi-uti fodrász kivételével alig talál művelőkre. Pedig érdemes volna ezen szerinti jövedelmezőnek ígérkező iparággal foglalkozni. Reményilem, hogy a fodrász urak nem veszik rossz néven, ha én mint laikus, de ki ezen szakmát a legbehatóbban ismeri — a manikurról egy kis előadást tartok.

„Manikur“ alatt nemcsak szorosán a körömápolás, hanem az egész kéz ápolása értendő. A körömápolás a régi rómaiaknál már Kr. e. 200 évvel mindennapi szükséglet volt. Sőt a köröm szép formálása és festése az Isteneknek tetsző dolog volt. A „Manikur“ szó valószínűleg a latin „manus“ (kéz) és „kura (ápolás)-ból eredt. A régi Rómában szokás volt a körömöt hosszára eresztetni és vörösre befesteni. Csakis gyász esetekben lettek a körömök feketére festve. A római birodalom pusztulásával a körömápolás is feledékenységre merült, mignem annak használatát később a kínaiaknál fel nem fedezték, hol a körömápolás vallásosságon alapul. Fiatal és öreg, szegény és gazdag szorgosan örkedik, hogy gondosan ápoltsa körme legyen. A legutolsó cseléd vagy napszámos is, úgy kéz valamint láb körmeit folyton polirozza és tisztítja.

A kínai körme mandula formájú, a mi most nálunk is divat.

Csakis a kis ujj körmét növesztik hosszúra, még pedig mennel nagyobb úr valaki, annál hosszabb a körme is. Az egyes kastokat tehát nemcsak a ruházatuk, hanem a köröm hosszúsága után is meglehet ismerni. (Milyen hosszú a kínai anya császárné körme? Szedő.) A körömöt rendszeren rózsaszínre vagy veres színre festik, avagy bearynozzák. Gyász esetekben a körömök sárgára festetnek, mely szint egy thea-nemű növényből nyerik. A körömápolást a kínaiaktól előbb az amerikaiak, azoktól pedig az angolok és franciák vették át.

Ha a manikurát ezelőtt sokan luxusnak is tekintették, az utóbb a műveltebb osztályokban mégis életszükségletté vált. Mert a köröm és illetve a kéz ápolása ma úgy közegészségügyi, valamint aesthetikai követelmény. Amerikában és a nyugati művelt államokban már alig van manapság valaki, ki a körömápolást nem ismerné és azt kiválóan fontosnak, a közegészségre üdvösnek nem tartaná. Számátalan azon iparosoknak száma, kik manikurálásból élnek.

A körömápolás különféleképp kezelik, de az eredmény végtére ugyanaz. — A köröm formáját illetőleg csakis a vendég ízlése lehet mérvadó.

Rendes szokás azonban a körömöt mandula formára, oválisan vágni és kívánság szerint a csucstól kevésbé, vagy egészen gömbölyíteni. — Ha a vendég manikurát kíván, felkérjük, hogy mossa meg kezeit, mi magunk is csak tiszta törülőkendővel fogjuk meg kezét.

Folyt. köv.

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Ébredés.

A belváros csendes utcáin, egy gyönyörű csillag világos éjszakán, egy félszáz segéd-szaktárs mind Napoleon harcosai, az élükön a generálisunk e lapnak szerkesztője, kinek vezetésével igaz lelkesedéstől áthatva vonultak táborukban, hol a vezér lendületes szavai és a sok éljen harsogása között egyesültek. Az egyesülés bátrakká és erősökké tette őket és szilárdul elhatározták, hogy az új cél, új irány, új törekvésnek utat törnek, s ennek szervezkedésében, előmozdításában és készítésében igaz lelkesedéssel résztvesznek. — Hozsánna nektek!

A most megválasztott szervező-bizottság egyes tagjaival eszmecsere kapcsán egy kérdés vita tárgyunkká fejlődött. A sok panasznak elhangzása és a borzalmas viszonyaink tűrhetetlen volta miatt, a kérdést magunk elé tűztük, hogy tulajdonképpen miért ne lehetne a korholt szaktársakat a tett mezejére serkenteni, hiszen az Isten felruházta őket vonzalommal lelkesedéssel, erről nem egyszer tanuskodtak a kártya és lóverseny nemes játéka mellett. Ha a szaktársak a sportnak eszközei lehetnek, miért ne lehetnének hivei a szaktevékenységnek? Ezidén elhatároztuk, hogy a tisztességtelen versenyzők, a szakmánk pusztítói ellen, egy erős akciót indítunk.

A fodrász-segédék értekezletére eljött a segédszaktársaknak a színe-java, eljöttek a nélkül, hogy talán küzdelemmel agitáltunk volna. A mi oly fényes eredménynek mondható, hogy a maga nemében párját ritkítja természetesen csak úgy, ha tekintetbe vesszük az ab hoc szakéletünket.

Az agitálásnál tapasztaltuk, hogy egy cél eléréshez, csakis a jó szervezésre van szükségünk és kevésbé a vezető férfiak buzgólkodásaiktól, vagyis igyekezetünktől függ, a mennyiben a vezető férfiak agitálásnál rendszeren a szenvedő helyzetet ecselik megható módon, mitől a hivek végképen elcsüggednek s így minden küzdelem eredménytelen marad.

Határozottan állítom, hogy ha a szervező bizottság egyetemlegesen csak egy kissé is serkentően működik — nem túlozva mondom — de kétszáz tagnak állithat, az önképző-kör karácsony fát. A tagok továbbá maradásukért természetesen a körnek kell gondoskodni, én azonban igen ajánlanám az önképző-körnek, béreljen nagyobb helyiséget, rendezzen vig estélyeket és tartson szakmába vágó felolvasásokat, a mi még jobban fokozná tagjainak körében az érdeklődést.

Ha az önképző-kör a segéd szaktársak tömörülése által erőt gyűjtve a jogosulatlan ipar üzöknek korlátozását akarja, akkor a főnök urak is bontsák ki zászlójukat és indítsanak hasonló irányu mozgalmat. E mellett pedig a szaktársi szeretetet, az iparunk pártolását írják zászlójukra s az összetartást tanítsák, a mi ha megtörténik meg lesz védve szakmánk az éhes hiénáktól.

A szervező-bizottság nevében kérném a főnök urakat ne viselkedjenek közömbösen a cél iránt, hanem igenis buzdítsák segédeiket. Ne álljanak esetleg utat a szervező-bizottság tagjainak, ha az intézmény befogadására, szeretetére kérnék fel. Legfőbb ideje már, hogy ébredjünk, mert iszonyunak tarthatunk minden elkésett pillanatot. Azért a szervező bizottság nagy súlyt vet arra, hogy a szervezkedési mozgalom erősödjék s az ez által táplált jóakaratu felfogás a legutolsó zugba is elterjedhessék. A kontárok

gyökeres kiirtása és a szakmánk talpra állítása csak ekként remé,hető.

W—r J—f

a szervező-bizottság tagja

Védekezzünk a kontárok ellen!

Régen halljuk már e nótát zengeni, de hogy a dalnok urak meddig fogják még fújni, a mig ezen szavak aktiv cselekedetét jelentenek. Ujabbani fellázadásuk nem marad-e ismét csak szalmaláng? Birnak-e és birunk-e ezuttal tényezői lenni intencionknak. Tehetetlenségünk mivoltában nem leszünk most is csak nevetséges guny-tárgyává éppen amazoknak, kiknek jogtalanul folytatott üzelveik elnyomására törekszünk. Mutassuk meg nekik, hogy nem, hogy föltevésünkben szilárdak és határozottak vagyunk, fejsünk energikus tevékenységet szándékunk véghezvitelében, helyezük eddigi gyöngeségünk ellentétébe magunkat, igyekezzünk magunkban lendületet kelteni, mely a cselekvésnek ad akaraterőt. Nem szabad közönyös nembánomsággal ignorálni humanitását a jellegnek, mert hacsak mindenkiben egy csöpp lendületet kelt a cél fontos volta, mely által összetartva egy test, egy lélek dolgoznók a humánus szándék és gondolat végrehajtásán.

Fölötte érdeke van mindenkinek abban, hogy mi kik tisztességes megélhetésünkre tanultuk iparunkat, ne engedjük az méltatlannak bitorolni; azért legyünk rajta, hogy ezektől a hiénáktól minél előbb megszabaduljunk. De ha ezt elérni akarjuk, nem szabad, hogy továbbra is hideg közönnnyel viseltessünk a cél irányában, mert ha ezután is csak proletárok maradunk és így szabad utat engedve, őket terjedni könnyen hagyjuk, megérhetjük idővel, ha nem is kerekednek felül rajtunk, de jóval nagyobb számmal lesznek miáltal megélhetetésünket nagyban feshélyezhetik, és ugyanakkor már nehezebben lesz ellenük védekezésünk. Tehát most még elég jókor ezeket a tallián urakat kiirtanunk mi leginkább a mi érdemünk, segédeké lenne, de kell hogy a főnök urak is mindnyájan velünk tartsanak és hogy azokat kik ilyen kontár üzletbe lépnek, fel ne fogadják. Nincs mit félni a segéd szaktársaknak, hogy ezáltal talánkevesebb lesz az elhelyezés, tessenek csak kérem figyelembe venni, hogy mennyivel nagyobb lendületet kölcsönözne a szakavatott üzleteknek, ha a kontár üzletek ajtai becsukódnának és azok az üzletek, a melyet már az agonia szállt meg, nem-e élednének ismét életre? Minek következtében kés-hely nyilna azoknak, kik alkalmazást keresnek és esetleg hányan juthatnának önállóságához, miáltal a segéd szám is megfogyna.

Hogy elvünkért küzdjünk, magunkat a kontároktól megszabadítsuk, nekünk segédeknek is nagy érdekünk, mert ne csak a jelenre gondoljunk, hanem legyünk előre számítóik jövőnkre nézve is, ha majdan Isten segedelmével oda jutunk, hogy mi is önállóak leszünk, nem-e mi fogjuk csekély áldozatunknak gyümölcsét élvezni?

Azért hát lépünk munkába!

Topor István
fodrász segéd.

Vegyes hírek.

Értesítés. Az ipartestület előljárási határozata folytán értesítjük a segéd-szaktársakat, hogy a testületi segéd elhelyezés ezután reggel 8—9 óráig fog tartatni.

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Fodrász-segédék mozgalma. Az önképző-kör kebelébe tömegesen iratkoznak be a segéd szaktársaink azért, hogy a kontár mozgalmat, melyet ott szőnyegre vettek, egyesült erővel megoldják. A múlt héten is egyszerre ötvenen léptek be, melyek között segédeink legintelligensebb elemei vannak.

Ez általános érdeklődés záloga annak, hogy az egyszer nem lesz szalmaláng segédeink lelkesedése s komolyan munkálkodni fognak azon szep célokért és eszmékért, melyeket maguk elé kitűztek.

Ujhodása lesz ez az önképző-körnek, mikor már az agitálás teréről a munka terére léphet.

Segédeinket, kik e szükséges mozgalomban részt vesznek dicséret illeti s akik még távol vannak attól, tartsák szent kötelességüknek abban részt venni.

E nagyobb szabásu mozgalomról majd még lapunk következő számában bővebben fogunk megemlékezni.

Uj találmány. Mindég örömmel regisztráljuk egyik-másik szaktársunknak iparunkba vágó praktikus találmányát. Örülünk, hogy a létért való küzdelem közepette még akadnak iparunk hivatásától áthatott komoly férfiak, kik legjobb tudásukkal, ernyedetlen szorgalommal igyekeznek a kontárrok és idegen betolakodók által a tönk szélére juttatott iparunknak újabb lendületet adni. Mert minden találmány, mely a fodrász munkáját megkönnyíti és a mely neki kellő utánjárás mellett uj jövedelmi forrásul szolgálhat, alapját képezi iparunk hathatós fejlesztésének és felvirágoztatásának.

A modern, hygenikus követelményeknek és az előkelőbb közönség igényeinek első rangu üzleteink eleget akarván tenni, szappan helyett crémet kezdtek használni. Sajnos, hogy az utóbbi időben oly hitvány anyagu crém csempésztetett be egyes üzletkebe, mely aztán teljesen kedvét veszve, úgy a vendégeknek, valamint a fodrásznak, hogy crémet használjon.

Annál nagyobb dicséret illeti Titz Gyula szaktársunkat, hogy éppen a kritikus időben, mikor mindenki fázik a crémtől az ő általa hosszas kísérletezés után feltalált és hosszabb időn át alaposan kipróbált crémet hoz forgalomba, melynek az a rendkívüli előnye van, hogy minden hozzátevés nélkül, tehát víz nélkül is tisztán használható. Szaktársaink, kik a crémet kipróbálták kitűnő minőségét elismerik.

Minden szaktársnak előnyére válik, ha a Pan-onia crémet üzletébe bevezeti, mert anyagi haszonnal jár és rövid idő mulva okvetetlenül kereseti cikk lesz belőle. **Figyelmet érdemel, hogy sokkal gyorsabb a munka ezen crémmel, mint a szappannal.**

Értesítés. A budapesti fodrász segédék önképző körének helyisége, (Krupka-féle kávéház külön helyiségében) Sütő-utca és Hajó-utca sarkán van.

Összejövelekek kedden- és pénteken este tartatnak.

Eljegyzés. Nagy Lajos szaktársunk a Sólyom kerékpár egyesület érdemes gazdája eljegyezte Kapu Márton ceglédi polgár kedves és művelt leányát Vilma kisasszonyt.

Üdvözljük az uj jegyes párt.

Az ipari jogok védelme. Turinból táviratozzák: Az ipari tulajdonjogok védelmére létesített nemzetközi szövetség kongresszusa tegnap zárult be. Magyarország, Ausztria és Németország csatlakozását a párisi egyezményhez lelkesen üdvözölték és kívánatosnak jelentették ki, hogy ahhoz Oroszország is csatlakozzék, a kongresszus határozatai közül fontosabbak azok, melyek a szabadalmak önállóságára és a kollektiv védőjegyre vonatkoznak.

Halló! Ki beszél?

Dreszmann Károly

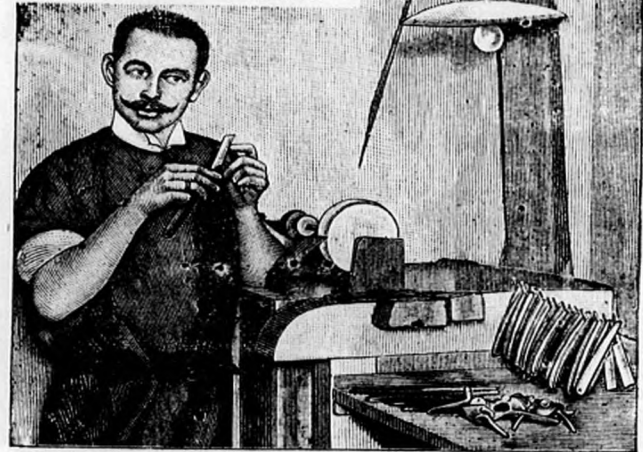

műköszörüs

BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 6/a.

Kitűnő murkáért Budapesti kiállításon 1896-ban ezüst éremmel kitüntetve.

DRESZMANN a munkánál

Csakis kitűnő munkák végeztetnek.

Olcsó árak, pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a t. fodrász és borbély urak becses figyelmébe ajánlani rövid idő óta megnyílt egész ujonan berendezett **homoru és precízis műköszörüldémet** villanyerővel. Nagy kereskedés **fodrász és borbély** cikkekben. Különlegesség **angol és svéd borotvákban** Dreszmann-féle homoru műköszörüléssel.

Több évi külföldön gyűjtött tapasztalataim folytán hirnevet szereztem és ma azon kellemes helyzetben vagyok, hogy hazámban, Magyarországon is művészies köszörülésemmel igen tisztelt megrendelőim minden igényének megfelelhetek, ennél fogva központi műköszörüldémet legmelegebben ajánlom.

Képes árjegyzékkel ingyen szolgálók.

Tisztelettel

Dreszmann Károly.

Leszállított árak

Dalila haj- és szakálvágó gépek

00 sz. 1/2 mm.,	1 sz. 3 mm.,	2. sz. 3 és 7 mm.,	3. sz. 3, 7 és 10 mm.
kor. 7.—	7.50	8.50	9.50

J U W E L

1 sz. 3 mm.,	2. sz. 7 mm.,	3. sz. 10 mm.,	4. sz. 3 és 7 mm
kor. 7.60	7.80	8.—	8.80

5., 3., 7. és 10 mm.
10.—

BARIQUAND HAJVÁGÓGÉP.

1. sz. 3 mm.,	2. sz. 3 és 7 mm.,	3. sz. 3, 7 és 10 mm.
kor. 5.50	6.50	7.50

Műhelyem e célra a legujabban van berendezve és jótállok a pontos kiszolgálásért.

Hajvágógépek javítását és köszörülését magam végzem.

Élfinomító zöld kövek egyedül Dreszmannál kaphatók.

Legfinomabb angol és valódi svéd borotvák 2 K. 40 álltól 6 koronáig.

Köszörülési árak:

1 vastag vagy kitörött borotva keskenyre egész homorura	—	.80
Fél homorura, kitörött	—	.60
Nem kitörött	—	.50
Francia	—	.40
Friss él	—	.35
Hajvágó ollók darabja	—	.25
Haj- és szakálvágó gépek darabja	—	.60

FROMM JÁNOS

kárpitos és diszitó

BUDAPEST.

V., Báthory-utca 25. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, ugymint

papír-kárpitozásokat,

üzlet-átalakításokat

valamint fodrászok részére

ülő- és fejpárnák készítését

a legjutányosabb áron.

LIPP FERENCZ

— m ű k ö s z ö r ű s m e s t e r —
Budapest. IX., Soroksári-utca 5. szám.
Villanyerőre berendezett borotva homorú mű-köszörűde
és aczéláru raktár.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére
az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörülve francia
él, félhomorú, vagy egész homorúan darabonként 1 frt
50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-
szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók
és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosab-
ban azonnal, a köszörüléseket pedig 6 nap alatt teljesitem
jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem
tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

Nagy árkedvezményt

ad kiadóhivatalunk minden a fodrász urak álta
rendelt nyomtatványoknál, mint bérletjegyek, körle-
velek, levélpapírok, borítékok, czimkártyák, névjegyek
és általában minden a nyomdai szakba vágó mun-
kánál.

Podrász Ujság kiadóhivatala: Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Törv. védve.

Adorai János
BUDAPEST
VIII. ker. Baross-utca 5.

1893. MAGY. VILLÁNY ERŐRE BERENDEZET BOROITVA HÖMÖRŰ KÖSZÖRŰLŐ MŰHELY
ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYU ACZÉLÁRÚK RAKTÁRA.
Gyártóraktár, a legjobb Angol Német, Francia, és Svéd aczélárúkból
Szabadalmak tulajdonosa, Magyar, Francia Német bírósági minvédegy,
és Osztr. szába.

Erste ungarische Rasirmesser hohtschleiferei mit electrischen betrieb.
Lager von SELBST erzeugten Stahlwaaren und Fabriks Lager,
aus den besten Englischen, Deutschen, Französischen u. Schwedischen Stahlwaaren.
Inhaber von K. Ung. Ostr. patente u. Deutschen Reich musterschutz.

Van szerencsém tisztelette
értesíteni a t. borbély és fodrász
urakat, hogy a legujabb és je-
lenleg a legjobb **Special Roxo
Razor** borotvák megérkeztek, me-
lyek valódi angol gyártmányu és
kitünő tartós élű és könnyű ke-
zelésüknél fogva a legjobban
ajánlhatom.

Ára : keskeny	---	---	5.—
széles	---	---	6.—

Továbbá felhivom szives fi-
gyelmét, borotvaél finomító **zöld
fenő kövekre**, melyeket a leg-
jobban ajánlom, árai :

hosszu	széles	kor.
14 ctm.	3 ctm.	1.—
18	4	2.40
22	4 1/2	4.—
25	4 1/2	6.—

18, 22, 25 ctm-es kövekből fele
is kapható fél árban.

Kitüntetve a párisi világkiállításon
1900-ban ezüst éremmel.

Szabadalmazott Walaschek-féle borotva fenő kézi szijak
(Lederfa) 22 1/2 cm. hosszú 5 cm. széles K. 50 fillér.

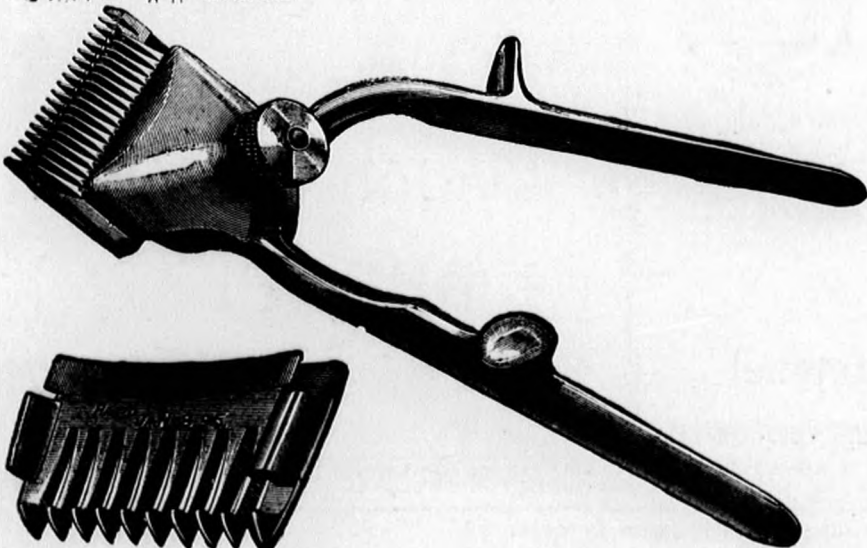
Wide Awake

Legujabb amerikai hajvágó gép 3, 5 és 7 mm. vágáshoz, két
fésűvel 5 kor. 50 fillér.

Képes érjegyzékkel ingyen és bérmentve szivesen szolgálak.

Teljes tisztelettel

Zaorai János

Első és legrégebb német

MŰ ÉS BERETVA KÖSZÖRŰLDE JOSEF HELLER, MÜNCHEN

RUMFORDSTRASSE 1/a

Legnagyobb raktár legjobb saját holköszörülésű
valódi angol beretvákban

Sz.		K. fill.	Sz.		K. fill.
1	Széles fekete nyéll	2 15	13	Bengall 1/2 széles	2 15
2	1/2 széles "	2 15	15	Bengall 1/2 széles ff	3 15
3	Széles finom fekete "	2 60	43	Bengall koszorúval 3/8" sz	3 30
4	1/2 széles "	2 60	18	Pfeifen 1/2 széles ff	3 —
6	1/2 széles ff	3 —	31	Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
97	Széles ff lapos nyél	3 60	14	Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 —
8	1/2 széles ff "	3 60	38	S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9	Széles ff "	4 15	19	S. Pearson & Cie. 1/2 " ff	3 10
1/2	1/2 széles ff "	4 15	48	Johnson 7 csillag	2 15
11	Wiener Schaberl	3 —	34	Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

	K. fill.		K. fill.
Berotva, uj él köszörülése	— 60	Beretve, uj, vastag, homoru	— 1
» francia	— 60	Minden olló	— 40
» homoru köszörülés	— 70	» uj csavar	— 25
» vastag vagy kicsorbult homoru	— 85	» hajvágógép	— 1 20

Valamennyi **uj beretva** francia köszörüléssel is szállítatik, a régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek

Valódi francia hajvágó ollók legfinomabb „Pierron“ jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb Német haj és csiptető ollók, úgy mint mindennemű haj- és szakálvágó gépek.

Sárga és zöld lehozó kövek, lehozó szijak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házában

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldeje és acél áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy acél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromon, melyek saját műhelyemben lesznek köszörülve. Ára drb.-kent 2.80 fill.-től kezdve felfelé. Haj- szakál-vágó ollók, melyek a legfinomabb acézből készítve és kéz által kovacsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakál vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakálvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tiszt lt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szijak (gurtni), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legújabb haj- és szakál-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentul a haj- és szakál vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak:

Egész homoru	. . . . . 1.20 fill.	Hajvágó olló	. . . . . 50 fill.
Fél homoru	. . . . . 1.20	Szakál vágó olló	 50
Francia	. . . . . 1.20	Haj vágó gép	 80
Berotva uj él	. . . . . —.60	Szakál vágó gép	 80

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánltatnak, úgy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

A legkitünőbb szappan

a mohácsi

Hungária borbély-szappan.

Hirneves fodrászok által kipróbáltatott és kitünőnek találtatott.

Habja tartós és nem szárad, ennél fogva takarékosági szempontból igen ajánlatos.

Többféle és legkellemesebb illatokkal, mint:

mandula, citrom, levendulával, valamint ugyanily minőségben szagtalanul is

Kapható:

A budapesti fodrászok fogyasztási szövetkezeténél

és özv. Dankovszky Istvánnénál.

Gyáros: Kohn Manó, Mohács.

Hirdetések

felvétetnek

e lap

kiadóhivatalában

BUDAPEST,

VII., Vörösmarty-utca 17.

